

Ko e Fakava'e Fakafo 'o 'Etau Tuí

President Gordon B. Hinckley

Ensign, Nov. 2002, 80–81

'Oku tau fakahā ta'e 'i ai ha faka'alongaua ne hā mai 'a e Tamaí mo Hono 'Aló, ko e 'Eiki ko Sīsū Kalaisí, ki he talavou ko Siosefa Sāmitá. . . .

. . . 'Oku fakafalala hotau mālohí kakato ki he mo'oni 'o e me'a-hā-mai ko iá. Na'e hoko pe na'e 'ikai ke hoko. Kapau na'e 'ikai ke hoko ia, pea 'oku loi leva e ngāué ni. Kapau na'e hoko, pea ta ko e ngāue mahú'inga mo ma'ongo'onga taha 'i he lalo langí.

Fakakaukau ki ai, sí'oku ngaahi tokoua mo e tuofāfine. Na'e tāpuni 'a e langí 'i ha ngaahi senituli. Na'e feinga ha kau tangata mo ha kau fāfine lelei, 'o 'ikai ko ha tokosí'í pē—ko ha kakai fakafo mo ma'ongo'onga 'aupito—ke fakatonutonu, fakamālohia, mo fakaleleí'í 'a e founa 'enau lotú mo 'enau sino'í tokātelinē. 'Oku ou houngā'ia mo faka'apa'apa'í kinautolu. 'Oku toe lelei ange 'a e māmaní koe'uhí ko 'enau ngāue loto-to'á. Neongo 'oku ou tui na'e tatakí fakalaumālie 'a 'enau ngāué, ka na'e 'ikai fe'unga ia ke ne fakaava ai 'a e langí, mo hā mai 'a e 'Otuá.

'I he 1820 leva na'e ma'u 'a e fakahā nāunau'ia ko iá ko e tali ki he lotu 'a ha kí'í tamasi'í na'á ne lau 'i he tohi Tapu 'a hono fāmilí e ngaahi lea 'a Semisi: "Ka ai hamou taha 'oku masiva 'i he potó, ke kole 'e ia ki he 'Otuá, 'a ia 'okú ne foaki lahi ki he kakai kotoa pē, pea 'oku 'ikai valokí'í; pea 'e foaki ia kiate ia. (Semisi 1:5).

'Oku tu'u 'a e mo'oni 'o e Siasí ni 'i he a'usia makehe mo faka'ofó'ofa ko iá.

'I he kotoa 'o e hisitōlia fakalotu kuo tohi 'oku 'ikai ha me'a ke ne fakataua. 'Oku fakamatala 'a e Fuakava Fo'ou ki he papitaiso 'o Sisuú 'i he taimi na'e ongona ai e le'o 'o e 'Otuá pea maliu hifo 'a e Laumālie Mā'oní'óní 'i he tatau 'o ha lupe. 'I he Mo'unga 'o e Liliú, na'e mamata 'a Pita, Sēmisi, mo Sione ki he liliu 'a e 'Eikí 'i honau 'aó. Na'a nau fanongo ki he le'o 'o e Tamaí, ka na'e 'ikai te nau mamata kiate Ia.

Ko e hā ne hā'ele mai ai e Tamaí mo e 'Aló fakatou'osi ki ha kí'í tamasi'í, kei sí'í pē? Ko e taha 'eni, na'á Na hā'ele mai ke fakaava 'a e kuonga fakakosipeli ma'ongo'onga taha 'o e ngaahi kuongá kotoa, 'i he taimi 'oku totonu ke fakatahatahá kotoa ai 'a e ngaahi kuonga fakakosipeli kimu'á 'o tahá. . . .

Ko e me'angāue ki he ngāue ko 'eni 'a e 'Otuá ko ha kí'í tamasi'í na'e 'ikai puputu'u 'a 'ene fakakaukau 'i he ngaahi fakakaukau fakapoto 'a e tangatá. Na'e kei haohaoa mo 'ikai ako'í 'a e 'atamai ko iá ia 'i he ngaahi talatukufakaholo 'o e kuonga ko iá.

'Oku faingofua ke 'ilo'í 'a e 'uhinga 'oku 'ikai tali ai 'e he kakai 'a e fakamatalá ni. 'Oku meimei ke ta'e-mafakakaukau. Ka 'oku matu'aki mahu'ingamālie. 'Oku 'ilo 'e kinautolu 'oku maheni mo e Fuakava Motu'á 'a e hā mai 'a Sihova ki he kau palōfita na'e mo'ui 'i he kuonga peheé. Te nau lava nai 'o faka'ikai'í mo'oni 'a e fie ma'u ki ha hā mai 'a e 'Otuá 'o e langí mo Hono 'Aló kuo toetu'ú 'i he vaha 'a taimi mātu'aki faingata'a ko 'eni 'i he hisitōlia 'o e māmaní?

Na'á Na hā'ele fakatou'osi mai, pea na'e mamata 'a Siosefa kiate Kinaua 'i Hona nāunau ngingilá, na'á Ne folofola kiate ia pea na'á ne fanongo mo hiki 'Ena folofolá--'oku tau faka-mo'oni ki he ngaahi me'a fakafo'ni.

Na'á ku 'ilo ha taha tokua ko ha taha poto, na'á ne pehē 'oku ha'isia e Siasí ki hono hisitōliá. Na'á ku talaange ka ne ta'e'oua 'a e hisitōlia ko iá, 'oku 'ikai ke mau ma'u ha me'a. Ko hono mo'oni 'o e me'a makehe, tu'ukimu'a, mo fakafo ko iá, 'a e 'elito mahu'inga 'o 'etau tuí.

Ka ko e me'a hā mai nāunau'ia ni, ko e kamata'anga pē ia 'o ha ngaahi fakahā hokohoko 'oku hoko ko e kamata'anga e hisitōlia 'o e ngāué ni.

Na'e hoko mai ai hono 'omai 'o e Tohi 'a Molomoná, 'o hangē na'e 'ikai fe'unga 'a e me'a-hā-mai ko iá ke ne fakapapau'í 'a e natula mo e mo'oni 'o e Huhu'í 'o e fā'ahinga 'o e tangatá. Ko ha me'a 'eni 'e lava ke puke 'e ha tangata 'i hono nimá, ke ne "hiki," hake. Te ne lava 'o lau ia. Te ne lava 'o lotua ia, he 'oku 'i ai ha tala'ofa 'e fakahā 'e he Laumālie Mā'oní'óní hono mo'oni kapau 'e kumia 'a e fakamo'oni ko iá, 'aki ha lotu. . . .

Na'e hoko ai hono fakafoki mai 'o e lakanga fakataula'eikí-'uluakí, ko e Lakanga Taula'eiki Faka-'Éloné 'i he nima 'o Sione Papitaisó, 'a ē na'á ne papitaiso 'a Sisuú 'i Soataní.

Pea ha'u leva 'a Pita, Sēmisi, mo Sione, ko e kau 'Aposetolo 'a e 'Eikí, 'o foaki he kuongá ni, 'a e me'a na'a nau ma'u 'i he to'ukupu 'o e 'Eikí, 'a Ia na'a nau fononga mo Ia, 'a e ngaahi "ki 'o e pule'anga 'o e langí," mo e mafai ke nono'o 'i he langí 'a ia 'oku nau nono'o 'i māmaní (vakai, Mātiu 16:19).

Na'e hoko mai ai hono foaki 'o ha ngaahi ki kehe 'o e lakanga fakataula'eiki 'i he nima 'o Mōsese, 'Iaiase, pea mo 'Ilaisiaá.

Fakakaukau ki ai 'e hoku ngaahi tokoua mo e tuofāfine. Fakakaukau ki hono fakaofó.

Ko e Siasi 'eni 'o Sīsū Kalaisi kuo toe fakafoki maí. Ko kitautolu kakaí, ko e Kau Mā'oni'oni 'i he Ngaahi 'Aho Kimui Ní.

'Oku tau fakamo'oni kuo fakaava mai 'a e langí, kuo fakaava 'a e puiipuí, kuo 'osi folofola 'a e 'Otuá, pea kuo 'osi fakahā tonu 'e Sīsū Kalaisi Ia, pea hoko mai ai hono foaki 'o e mafai fakalangí.

'Oku tau fakamo'oni kuo fakaava mai 'a e ngaahi langí, kuo fakaava 'a e ngaahi puiipuí, kuo 'osi folofola mai 'a e 'Otuá, pea kuo fakahā tonu mai 'e Sīsū Kalaisi Ia.